

Dosarul nr. 2r-465/23
2-18205855-01-2r-01112023-2

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. L. Bagrin)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. I. Secrieru, M. Anton, V. Cotorobai)

DECIZIE

03 aprilie 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Stela Procopciuc
Oxana Parfeni
Mariana Ursachi

examinând recursul declarat de Liudmila Selezniova și Svetlana Petrașco, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Banca Comercială „Comerțbank” Societate pe Acțiuni împotriva Elenei Akay, Svetlanei Petrașco, Liudmilei Selezniova, Societății cu Răspundere Limitată „Infinitextil”, privind încasarea în mod solidar a datoriei și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 16 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a încetat procedura în apel declarată de Liudmila Selezniova și Svetlana Petrașco, reprezentate de avocatul Ion Ciumac, pe motiv că calea de atac a fost exercitată tardiv, iar partea apelantă nu solicită repunerea în termen,

c o n s t a t ă:

La 30 noiembrie 2018, Banca Comercială „Comerțbank” Societate pe Acțiuni a depus cerere de chemare în judecată împotriva Elenei Akay, Svetlanei Petrașco, Liudmilei Selezniova, Societății cu Răspundere Limitată „Infinitextil”, privind încasarea în mod solidar a datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 29 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Banca Comercială „Comerțbank” Societate pe Acțiuni. S-a încasat, în mod solidar, din contul Elenei Akay, Svetlanei Petrașco, Liudmilei Selezniova, Societății cu Răspundere Limitată „Infinitextil” în beneficiul Băncii Comerciale „Comerțbank” Societate pe Acțiuni datoria în mărime de 3000000 de lei, dobânda de întârziere în mărime de 686009, 14 de lei, suma de 1458458, 87 de lei calculate până la data de 21 iulie 2019, compensarea cheltuielilor de judecată sub forma plății de stat în sumă de 50 000 de

lei și suma de 7000 de lei cu titlu de cheltuieli de citare. În rest, cerințele s-au respins, ca nefondate.

La 19 iunie 2021, Liudmila Selezniova și Svetlana Petrașco, reprezentate de avocatul Ion Ciumac, a depus cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii din 29 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea parțială a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi decizii.

Prin încheierea din 16 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a încetat procedura de apel intentată la cererea de apel depusă de Liudmila Selezniova și Svetlana Petrașco, reprezentate de avocatul Ion Ciumac, deoarece calea de atac a fost exercitată tardiv, iar partea apelantă nu a solicitat repunerea în termen.

La 16 octombrie 2023, Liudmila Selezniova și Petrașco Svetlana au depus cerere de recurs împotriva încheierii din 16 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii.

În motivarea recursului au indicat că instanța de apel a aplicat normele de procedură la o situație deja depășită, deoarece prin decizia din 16 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, același complet de judecată a examinat în fond apelul depus de Liudmila Selezniova și Petrașco Svetlana, reprezentați de avocatul Ion Ciumac, expunându-se și asupra respectării termenului de declarare a apelului fără careva obiecții.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea la 16 februarie 2023, iar la 03 octombrie 2023, prin intermediul poștei electronice, copia încheierii a fost expediată părților la proces (vol. III, f.d. 175).

Astfel, recursul depus de Liudmila Selezniova și Svetlana Petrașco, la 16 octombrie 2023, se încadrează în termenul prevăzut de art. 425 din Codul de procedură civilă.

La 01 noiembrie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimă, prin poșta electronică, copia recursului declarat de Liudmila Selezniova și Svetlana Petrașco, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (vol. III, f.d. 175), însă până la examinarea intimații nu și-au valorificat drepturile sale procedurale și nu a depus referința.

În temeiul art. 426 alin. (2), (3) din Codul de procedura civilă, recursul se depune la instanța a cărei încheiere se atacă.

Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele dosarului și prevederile legale aplicabile speței, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Liudmila Selezniova și Svetlana Petrașco urmează a fi respins, din motivele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că dispozitivul hotărârii primei instanțe, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Banca Comercială „Comerțbank” Societate pe Acțiuni împotriva Elenei Akay, Svetlanei Petrașco, Liudmilei Selezniova, Societății cu Răspundere Limitată „Infinitextil”, privind încasarea în mod solidar a datoriei și a cheltuielilor de judecată a fost pronunțat la 29 decembrie 2020 (vol. II, f.d. 99).

Rezultatul examinării cauzei și hotărârea din 29 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, au fost plasate pe site-ul oficial al instanței de judecată, la 07 ianuarie 2021.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 113 din Codul de procedură civilă prevede că, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție învederează că, art. 362 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă statuează că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că cererea de apel împotriva hotărârii din 29 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost depusă de Liudmila Selezniova și Svetlana Petrașco, reprezentate de avocatul Ion Ciumac, la data de 20 iunie 2021, cu depășirea termenului de 30 de zile, prevăzut de art. 362 alin.(1) din Codul de procedură civilă.

În temeiul art. 374 alin. (4) lit. a) din Codul de procedură civilă, după primirea cererii de apel, procedura de apel încetează din oficiu sau la cerere dacă instanța de apel constată că apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen sau instanța de apel a respins cererea de repunere în termen

Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 16 februarie 2023, corect a încetat procedura în apel intentată la cererea de apel declarată de Liudmila Selezniova și Svetlana Petrașco, reprezentate de avocatul Ion Ciumac, împotriva hotărârii din 29 decembrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, deoarece calea de atac a fost exercitată tardiv, iar partea apelantă nu a solicitat repunerea în termen (vol. III, f.d. 155d-155e).

În situația în care dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 29 decembrie 2020, în temeiul art. 111 alin.(3) din Codul de procedură civilă, termenul de contestare cu apel a început a curge din ziua imediat următoare zilei de pronunțare a dispozitivului hotărârii judecătorești, adică începând cu data de 30 decembrie 2020, ultima zi a termenului fiind data de 28 ianuarie 2021 (zi de marți).

Astfel, instanța de apel justificat a reținut că Liudmila Selezniova și Svetlana Petrașco, reprezentate de avocatul Ion Ciumac, au declarat apelul peste termen. Or, recurentele aveau obligația de a se folosi cu bună-credință de drepturile sale procedurale, în conformitate cu prevederile art. 56 alin. (3), art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

La caz, Liudmila Selezniova și Svetlana Petrașco, reprezentate de avocatul Ion Ciumac, au cunoscut despre examinarea cauzei și urmau să depună diligența necesară pentru a se informa de mersul dosarului și a depune cererea de apel în termenul stabilit de lege, ceea ce la caz nu se atestă.

Art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă într-o manieră certă și clară leagă termenul de 30 de zile de contestare de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dar nu de la data comunicării actului judecătoresc.

La depunerea cererii de apel împotriva hotărârii din 29 decembrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, apelantele/recurentele nu au solicitat repunerea în termenul pentru declararea apelului.

Completul de judecată reiterează că, repunerea în termen pentru declararea apelului putea fi soluționată de către instanța de apel doar în condițiile în care Liudmila Selezniova și Svetlana Petrașco, reprezentate de avocatul Ion Ciumac, ar fi formulat o cerere de repunere în termen cu prezentarea probelor pertinente și admisibile în justificarea acestei omisiuni, ceea ce la caz lipsește. Or, solicitarea de repunere în termen este o pârghie a apelantelor și nu poate fi soluționată din oficiu de către instanța de apel.

Prin urmare, instanța de apel corect a stabilit că Liudmila Selezniova și Svetlana Petrașco, reprezentate de avocatul Ion Ciumac, nu au solicitat repunerea în termenul pentru declararea apelului, în temeiul art. 116 din Codul de procedură civilă.

În context, Completul de judecată notează că, prin impunerea unor termene limită în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Completul de judecată accentuează că, legiuitorul prin stabilirea unui termen de declarare a apelului a urmărit: asigurarea celerității procesului civil în întregime, în special luându-se în considerare și fazele facultative ale procesului civil, cum ar fi executarea silită, apelul; stimularea persoanelor care dispun de dreptul la apel de a-l valorifica într-un termen prevăzut de lege; asigurarea stabilității raporturilor

juridice constatate prin hotărârea primei instanțe, întrucât acestea nu pot să rămână până la infinit sub amenințarea pronunțării unei noi soluții; oferirea participanților la proces a unei perioade suficiente de a lua cunoștință de materialele dosarului și de a formula motivarea cererii de apel.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6§1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de art. 13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că recurenta și-a neglijat dreptul de valorificare a drepturilor procedurale în sensul și termenul stabilit de legiuitor.

Din considerentele redată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Liudmila Selezniova și Svetlana Petrașco, reprezentate de avocatul Ion Ciumac, împotriva încheierii din 16 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin. (2), art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Liudmila Selezniova și Svetlana Petrașco, reprezentate de avocatul Ion Ciumac.

Se menține încheierea din 16 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Banca Comercială „Comerțbank” Societate pe Acțiuni împotriva Elenei Akay, Svetlanei Petrașco, Liudmilei Selezniova, Societății cu Răspundere Limitată „Infinitextil”, privind încasarea în mod solidar a datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi